

Uchwała Nr SO-4/0950/144/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 16 sierpnia 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 r. (ze zm.), w osobach:

Przewodnicząca: Agnieszka Ząbczyńska
Członkowie: Dorota Wierzbicka
Anna Krzywińska

działając na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), po rozpoznaniu przedłożonego przez Wójta Gminy Czermin wniosku o wydanie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Czermin **kredytu długoterminowego** do kwoty **5.648.322,00 zł**, wyraża

opinię pozytywną.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Czermin, pismem z dnia 1 sierpnia 2023 r., doręczonym tut. Izbie w dniu 1 sierpnia 2023 r. (skorygowanym w dniu 8 sierpnia 2023 r.), wystąpił z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego do kwoty 5.648.322,00 zł (w tym na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu unii europejskiej w kwocie 1.152.779,00zł.), z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetu, na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu unii europejskiej.

Analizując zdolność Gminy Czermin do wywiązania się ze zobowiązań wynikających z planowanego do zaciągnięcia kredytu Skład Orzekający ustalił, co następuje.

W dniu 17 lipca 2023 r., Rada Gminy Czermin podjęła uchwałę Nr LVI/291/23 w sprawie zaciągnięcia długoterminowego kredytu bankowego. Zgodnie z postanowieniami uchwały (§ 1), przedmiotowy kredyt zaciągnięty zostanie do kwoty 5.648.322,00 zł (w tym na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu unii europejskiej w kwocie 1.152.779,00 zł), z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego, spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów oraz wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu unii europejskiej. Spłata kredytu nastąpi z dochodów własnych Gminy Czermin oraz środków z budżetu unii europejskiej w okresach i ratach określonych w umowie kredytowej zawartej pomiędzy stronami (§ 2 uchwały).

W uchwale budżetowej Gminy Czermin na 2023 rok, po zmianach wprowadzonych uchwałą Nr LVI/288/2023 Rady Gminy Czermin z dnia 17 lipca 2023 r., zaplanowane zostały dochody w wysokości 29.010.972,97 zł oraz wydatki w wysokości 37.501.197,87 zł, w tym: wydatki na realizację następujących zadań inwestycyjnych:

- „Budowa ujęcia wód podziemnych w m. Żegocin” w łącznej kwocie 307.548,00 zł (z tego: w dziale 010, rozdział 01043, § 6050 – 104.000,00 zł, § 6057 – 132.537,00 zł, § 6059 – 101.011,00 zł);
 - „Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Czermin (w zakresie budowy i rozbudowy sieci wodociągowej w miejscowości Żegocin, Żbiki i Broniszewice, budowy pompowni wody II stopnia w miejscowości Broniszewice wraz z budową i przebudową siecią wodociągowej, przebudowy sieci wodociągowej w miejscowości Czermin)” w łącznej kwocie 500.000,00 zł (z tego: w dziale 010, rozdział 01043, § 6050 – 93.496,00 zł, § 6057 – 258.657,00 zł, § 6059 – 147.847,00 zł);
 - „Budowa oraz przebudowa drogi w miejscowości Czermin” w łącznej kwocie 1.310.000,00 zł (z tego: w dziale 600, rozdział 60016, § 6050 – 797.273,00 zł, § 6057 – 326.247,00 zł, § 6059 – 186.480,00 zł).
- Planowany deficyt budżetu wynosi 8.490.224,90 zł.

Ponadto w budżecie zaplanowane zostały przychody w łącznej wysokości 10.658.799,90 zł, z tego z tytułu:

- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 607.262,35 zł,
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (§ 950) w kwocie 4.313.215,55 zł,
- spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych (§ 951) w kwocie 90.000,00 zł,
- zaciągniętych kredytów i pożyczek na rynku krajowym (§ 952) w kwocie 5.648.322,00 zł,

oraz rozchody w łącznej wysokości 2.168.575,00 zł, z tego z tytułu:

- spłat pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (§ 963) w kwocie 1.119.208,00 zł,
- spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w kwocie 1.049.367,00 zł.

Oceniając możliwość spłaty planowanego do zaciągnięcia kredytu Skład Orzekający zapoznał się również z przedłożonym sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2022 roku i ustalił, że zadłużenie Gminy na dzień 31 grudnia 2022 roku z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów wyniosło 10.083.612,00 zł.

Po zaciągnięciu opiniowanego kredytu w wysokości 5.648.322,00 zł oraz po dokonaniu planowanych w 2023 roku spłat rat pożyczek i kredytów w łącznej wysokości 2.168.575,00 zł, zadłużenie Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniesie 13.563.359,00 zł (wartość nominalna).

Na podstawie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czermin na lata 2023-2033, po zmianach dokonanych uchwałą Nr LVI/289/23 Rady Gminy Czermin z dnia 17 lipca 2023 roku, Skład Orzekający ustalił, że w latach 2023-2033, (tj. w okresie spłaty zobowiązań wynikających z zaciągnięcia opiniowanego kredytu, w tym odsetek) relacja wynikająca z art. 243 ustawy o finansach publicznych kształtować się będzie następująco:

Rok	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) – poz. 8.1 zał. Nr 1 WPF [%]	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich 7 lat) – poz. 8.3.1 zał. Nr 1 do WPF [%]
2023	9,06 *	15,32
2024	7,10	10,23
2025	7,14 *	9,55

2026	7,37	8,22
2027	7,14	7,48
2028	6,77	6,80
2029	6,53	6,67
2030	6,22	6,32
2031	5,44	10,28
2032	5,82	9,95
2033	6,93	10,12

(*) wyłączeń dokonano na podstawie art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych w oparciu o:

- 1) umowę 000060-65150-UM1500168/19 z dnia 07.07.2022 roku na realizację operacji pn. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Czermin, przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Broniszewice oraz budowa ujęcia wód podziemnych w miejscowości Żegocin”;
- 2) umowę Nr 00137-65150-UM1510264/22 z dnia 15.12.2022r. na realizację projektu pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Czermin” (w zakresie budowy i rozbudowy sieci wodociągowej w miejscowości Żegocin, Żbiki i Broniszewice, budowy pompowni wody II stopnia w miejscowości Broniszewice wraz z budową i przebudową sieci wodociągowej, przebudowy sieci wodociągowej w miejscowości Czermin oraz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków – etap V);
- 3) umowę 00206-65151-UM15000511/22 z dnia 06.06.2023 roku na realizację operacji pn. „Budowa oraz przebudowa drogi w miejscowości Czermin”.

W oparciu o powyższe dane Skład Orzekający stwierdził, że w latach 2023-2033 prognozowana spłata zobowiązań kształtować się będzie poniżej dopuszczalnego limitu spłaty, a zatem relacja wynikająca z art. 243 ustawy o finansach publicznych po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, w całym okresie spłaty zobowiązań wynikających z planowanego do zaciągnięcia kredytu będzie zachowana.

Jednocześnie Skład Orzekający wskazuje na konieczność stałego monitorowania prognozowanych wielkości budżetowych, w szczególności dochodów i wydatków bieżących, a w razie potrzeby dokonywanie korekt tych wielkości, z zachowaniem zasady realizmu prognozowania. W przypadku nieosiągnięcia w danych latach zakładanych dochodów budżetu oraz znacznego wzrostu zadłużenia konieczna będzie weryfikacja przyszłych potrzeb kredytowych (pożyczkowych) Jednostki, bądź terminów spłat zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek tak, żeby zostały zachowane wymogi z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Niewielkie nawet odstępstwa od przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej założeń, mogą bowiem doprowadzić do naruszenia relacji wynikającej z przepisu art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Podkreślić należy, że już w przypadku zagrożenia w zakresie zachowania relacji, przy niewielkiej różnicy pomiędzy wskaźnikiem „dozwolonym”, a „planowanym”, nawet niewielkie odstępstwa od przyjętych założeń mogą doprowadzić do naruszenia relacji wynikającej z przepisu art. 243 ustawy o finansach publicznych, zatem podjęcie decyzji o zaciągnięciu długu z uwagi na ryzyko nadmiernego zadłużenia, powinno być poprzedzone szczegółową analizą ekonomiczną Gminy.

Oceniając natomiast wpływ opiniowanego kredytu na realizację zadań publicznych, Skład Orzekający uznał, że jego zaciągnięcie nie zagrozi realizacji zadań publicznych przez Gminę Czermin w roku 2023 i latach następnych, pod warunkiem osiągnięcia - w poszczególnych latach - prognozowanych w uchwale budżetowej Gminy Czermin na 2023 rok (po zmianach) oraz w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czermin na lata 2023-2033 (po zmianach) dochodów, utrzymania planowanego poziomu wydatków (w szczególności wydatków bieżących, w tym na obsługę długu), a także przy założeniu osiągnięcia w latach 2024-2033 zakładanych nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/ -/ Agnieszka Ząbczyńska

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej uchwały.